

Økologisk kvægbrugssædskifte

Driftsmålsætning

- At have sædskifter med forskellig kløvergræsandel og -alder
- At anvende forskellig management af kløvergræsset (afgræsning/slæt)
- At inddrage forskellige artsblandinger i græsmarkerne

Baggrund

Kvægbrug udgør en væsentlig del af det økologiske areal i Danmark. Sektoren har været udsat for en markant strukturudvikling igennem mange år og er i dag domineret af store brug med mange køer. Det har affødt en række nye problemstillinger, som den økologiske platform kan bidrage til at belyse f.eks. akkumulering og tab af næringsstoffer, produktivitetstab og mindsket kvalitet i længerevarende kløvergræsmarker samt øgede problemer med etablering af hvidkløver.

Det økologiske kvægsædskifte i Foulum blev etableret i 1987. Igennem 1990'erne bestod arealet af ét sædskifte, svarende til et kvægbrug hvor køerne er med rundt i hele sædskiftet. I de seneste år er der etableret to sædskifter, repræsenterende tæt på og langt fra gården henholdsvis med og uden afgræsning. I alle græsmarker er etableret forskellige næringsstofbelastninger og i græsmarker tæt på gården er etableret urteblandinger.

Design og management

Sædskifter

Arealet på ca. 8 ha indeholder to kvægsædskifter repræsenterende henholdsvis tæt på (1) og langt fra gården (2):

1. Byg – 4 år med græs – grønkorn
2. Byg – 2 år med græs – grønkorn – majs – lupin

Derudover en vedvarende græsmark

Græsblandinger

Græsmarkerne tæt på gården indeholder tre græsblandinger:

1. Hvidkløver/rødkløver/rajræs
2. - + urter
3. - + urter + rajsvingel og lucerne

Urter: Bibernelle, esparsette, kommen, kørvel, kællingetand, lancetbladet vejbred og cikorie

Management

Management i alle græsmarker med fem strategier (næringsstofbelastninger):

1. Slæt
2. Slæt og gylle
3. Slæt, afgræsning og gylle
4. Afgræsning
5. Afgræsning og gylle

Alt er anlagt i forsøg med to gentagelser.

Særligt udstyr: Der er installeret sugeceller i alle parceller (ca. 320 stk)

Forskningsemner

Platformen kan anvendes til belysning af alle markforhold af relevans for økologiske kvægbrug uanset størrelse, herunder

- Sædskiftets sammensætning
- Næringsstoffdynamik på kvægbrug, herunder produktion, næringsstoffudnyttelse og udvaskning
- Artsblandinger i græsmarken inklusiv biodiversitet, sammensætning, kvalitet, N-dynamik, mobilisering af mikronæringsstoffer
- Kløvertræthed
- Kulstoflagring og reduktion af drivhusgasudledning
- Majsdyrkning og efterafgrøder
- Alle aspekter af græsproduktion og afgræsning
- Mælkekvalitet
- Modelbrug for systemanalyser på bedriftsniveau

Kontaktperson: Jorgen.Eriksen@agrsci.dk

